

Smlouvy Stavovského divadla z let 1843–1852

Svazek 125 smluv z let 1831–1852 z archivu Stavovského divadla je zcela neznámým pramenem. Je uložen v Divadelním oddělení Národního muzea pod signaturou Č 1240, s přírůstkovým číslem H6p-156/27, vazba postrádá titulní stranu. Není známo nic o jeho dosavadním využití v teatrologické literatuře. Svazek obsahuje opisy smluv uzavřených se zaměstnanci pražského Stavovského divadla ve třech ředitelských obdobích: během působení ředitelského tria Polawsky – Kainz – Štěpánek (1824–1834), dále za Johanna Augusta Stögera (1834–1846) a posléze za Johanna Hoffmanna (1846–1852). Ze samého závěru prvního období (Polawsky – Kainz – Štěpánek) je přivázáno pouze šest smluv z let 1832 a 1833. Dalších 65 datovaných smluv podepsal Johann August Stöger v letech 1833–1840. Některé z nich vznikly v době, kdy se Stöger teprve připravoval na nástup do ředitelské funkce (jsou uzavřeny ve Vídni). Zjevně nejsou zachovány všechny dokumenty ze Stögerova období: poslední datovaný text patří do roku 1840, některé smlouvy nejsou datovány a je třeba určit jejich chronologii jinými prostředky. Dalších 54 smluv uzavřel Johann Hoffmann v letech 1846–1852. Smluvními partnery ředitelů jsou umělci i pomocní zaměstnanci Stavovského divadla (např. nápověda).

Všechny smlouvy jsou opisy originálů (včetně opsaných podpisů), které zřejmě zůstaly v držení druhé smluvní strany. Spolupracovalo několik právních kanceláří a smlouvy opisovalo postupně několik písařů s různým rukopisem, s odlišnými zvyklostmi v používání úředních zkratk a s různou mírou pečlivosti. Nejen smlouvy jednotlivých období, ale i jednotlivé exempláře týchž písařů se liší v některých zásadních vlastnostech, například v důslednosti datování (některé smlouvy jsou datovány dnem vzniku, jiné obsahují pouze datum nástupu do angažmá a jeho konec). Někteří zaměstnanci mají ve svazku více smluv, podle délky svého angažmá v pražském divadle.

Transliteraci smluvních textů z rukopisných pramenů zpracovala Marie Bláhová v roce 2018. Vytvořila první informativní přepis, který má pomoci zájemcům o dějiny Stavovského divadla orientovat se v obsahu celého svazku. Přepis má studijní charakter; kritická transkripce, která by do detailu zohlednila jazykové vlastnosti originálů a poskytla příslušný věcný i jazykový komentář, by vyžadovala součinnost dalších odborníků, a předložená transliterace na ni neaspíruje. Pro event. citace z uvedených textů je proto třeba vyžádat si v Národním muzeu fotografickou kopii příslušného úseku z originálního svazku.

Pro lepší orientaci v textu je připojen jmenný rejstřík, který uvádí čísla smluv svázaných s jednotlivými osobnostmi.

11. prosince 2018

Red. Jitka Ludvová